

Amts 3die Valgkreds (S. A. Hansen). Den har stor Interesse for mig, og det glædede mig meget at høre, hvad jeg forøvrigt ventede, at i denne Sag staae vi i flere Henseender paa samme Standpunkt. Jeg har kun begjært Ordet, for at fremsætte et Par Bemærkninger, som forklare, at jeg, uagtet jeg, som sagt, væsentligt staaer paa samme Standpunkt, som det ærede Medlem, dog ikke kan komme til samme Slutning, som han syntes tilbøielig til at komme til. Jeg kan for det Første sige, at der er den Eighed mellem det ærede Medlems og min Stilling, at vi, idetmindste i længere Tid, have afholdt os fra at tale i Theatersagen. Jeg kan for mit Bedkommende ikke sige, at jeg altid har afholdt mig derfra, men jeg har da ogsaa haft en stor Opfordring til at udtale mig derom, og jeg tør vel derfor forudsætte, at mine Anskuelse i saa Henseende ere velbekjendte her. Det ærede Medlem har ved flere af sine Afstemninger viist, at han dog ialtfald ser en meget væsentlig Deel sluttede sig til de samme Anskuelse, som jeg har, og idag har det ærede Medlem med rene og bestemte Ord — og det sætter jeg megen Pris paa — udtalt, at han altid har holdt fast ved og fremdeles altid vilde holde fast ved den Anskuelse, at Nationaltheatret er en Institution, som maa opretholdes af Staten. Det er en Anskuelse, som ganske viist mangfoldige Gange er udtalt her i Rigsdagen; det er udtalt lige fra Rigsdagens allerførste Sammenkomst og lige til, kan jeg sige, den sidste Afgjorelse, som vi oplevede for et Par Dage siden. Det er en Anskuelse, som maa siges ikke alene at være Rigsdagens, men ogsaa Folkethingets Anskuelse, at det kongelige Theater har en national Interesse at varetage og maa betragtes som et Statsinstitut. Men det er dog af Betydning, at en saadan Sætning fra forskjellige Sider bliver udtalt med Bestemthed og Styrke. Det ærede Medlem føiede til, at der maaskee, naar der her i Salen havde været Tale om denne Sag, havde været talt med for stor Varme, eller at der ialtfald var udtalt Opfattelse af Nationaltheatrets Væsen og Betydning, som gik ud over, hvad han kunde tiltræde. Dette vil jeg gjerne indrømme

kan have været Tilfældet; det kan mulig være, at det ærede Medlem endog meente, at jeg selv havde gjort mig skyldig dertil for skjellige Tider. Derved skal jeg imidlertid ikke nærmere dvæle, men skal blot sige, at jeg for mit Bedkommende fastholder, hvad der har været det Væsentlige for mig i mine tidligere Udtalelser om det danske Nationaltheater, jeg skal sige, at det ikke er nogen Overdrivelse, men den fulde Sandhed, at der ikke gives noget Land i Verden, der besidder et Theater, som i saa fuld Forstand kan kaldes et sandt Nationaltheater, som vort. Det er min Overbeviisning, at vort Nationaltheater gennem Aarhundreder har øvet en overordentlig stor Indflydelse paa samtlige vore Samskudsforhold, paa Sædernes Udvikling og paa hele det aandelige Liv her i Landet, en saadan Indflydelse, at man nok tør sige, at selv det Vidnesbyrd kan man føie til, at ikke alene Fremmede, som kun lære vort Theater at kjende ved at tilegne sig et for dem fremmed Sprog, men at ogsaa de Mærkeligste, som fra vore Naboriger søge hertil og som kjende vort Sprog og kunne følge med, altid have haft den Overbeviisning, at det danske Nationaltheater bestandig har indtaget en ganske overordentlig høj Plads, og at det derfor vilde være en overordentlig beklagelig Ting, om man fra Rigsdagens Side skulde gjøre Noget, der kunde lede til, at dette Nationaltheater skulde bort. Denne Anskuelse troer jeg deles af Mange; men der gives jo her i Salen Nogle, som ikke kunne tiltræde den, f. Ex. den ærede Folkethingmand (Frederiksen), der sidder ved Siden af det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgkreds. Han er jo ogsaa kommen til det Resultat at maatte holde paa Theatret, som det nu er, altsaa som en Statsinstitution; men efter hans Uttringer at domme er det næsten modstræbende, at han kommer dertil. Dette gjør imidlertid ikke noget Væsentligt til Sagen; han er kommen til dette Resultat, og det maa han nu fastholde. At han føier til, at dersom vi stode og skulde danne et Nationaltheater fra Nytt af, saa vilde han være tilbøielig til at indrette det anderledes, er, om jeg maa sige, temmeligt uøseløst; thi Sagen er, at vi ikke staae overfor